EITEM AR YR AGENDA: 11

AWDURDOD TAN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

19eg Mehefin 2006

RHEOLI'R TRYSORLYS

Adroddiad gan Ken Finch, Trysorydd i'r Awdurdod

Diben yr Adroddiad

1. I roi gwybod i'r Aelodau am weithgarwch Rheoli Trysorlys yr Awdurdod yn 2005-2006 ac i geisio cymeradwyaeth o'r gwir Ddangosyddion Darbodus am 2005-2006.

Cyflwyniad

2. Mae'r adroddiad trysoryddol blynyddol yn un o ofynion gweithdrefnau adrodd yr Awdurdod, ac mae'n sôn am weithgarwch y trysorlys yn 2005/06. Mae'r adroddiad hefyd yn sôn am y gwir Ddangosyddion Darbodus am 2005-06, yn unol â gofynion y Côd Darbodus.

Crynodeb o'r Strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer 05-06

3. Roedd ymgynghorwyr yr Awdurdod, sef Butlers, yn rhagweld y byddai blwyddyn ariannol 2005-2006 yn gweld cynnydd y pen yn arafu gyda gostyngiad posib mewn graddau llog. Y strategaeth yn seiliedig ar yr hyn a ragwelid, oedd benthyca yn hwyr yn y flwyddyn er mwyn manteisio ar gyfraddau is, ac i ystyried benthyciadau ar gyfradd amrywiol os oes angen benthyca'n gynnar yn y flwyddyn. Dylid buddsoddi cronfeydd dros ben yn unol â'r rhagolygon diweddaraf o'r farchnad.

Y Cefndir Economaidd ar gyfer 2005-2006

4. Fel y rhagwelwyd bu gostyngiad mewn cyfraddau llog yn ystod y flwyddyn, gyda'r gyfradd sail yn gostwng ¼% o 4.75% i 4.50%. Bu mwy o symudiad mewn cyfraddau llog a bennwyd am dymor hirach, gyda'r rhain yn codi a gostwng mewn ymateb i symudiadau sylweddol yn nisgwyliadau'r farchnad. Bu i'r Awdurdod fanteisio ar y symudiadau mewn cyfraddau llog gan sicrhau ariannu tymor hir ar gyfraddau cymharol isel.

Gweithgarwch Rheoli'r Trysorlys 2005-2006

5. Benthyca

Y Bwrdd Benthyciadau Gweithfeydd Cyhoeddus sy'n darparu'r holl fenthyciadau cyfalaf ar gyfer yr Awdurdod. Y swm a fenthyciwyd yn 2054-2006 oedd £1,400,000, ac roedd hynny yn unol â'r Terfyn Benthyca a gyfrifwyd ar gyfer yr Awdurdod. Y sefyllfa o ran benthyca ar 31 Mawrth 2006, o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol oedd:

	31 Mawrth 2006		31 Mawrth 2005	
	Prifsymiau	Y gyfradd ar gyfartaledd %	Prifsymiau	Y gyfradd ar gyfartaledd %
Dyled Cyfradd Llog Sefydlog	8,513,428	4.647	6,149,428	4.744
Dyled Cyfradd Llog Amrywiol	0	0	964,000	4.956
Cyfanswm y Ddyled	8,513,428	4.647	7,113,428	4.850

Gweithgarwch Rheoli'r Trysorlys 2005-2006 *(parhad)*

6. Buddsoddiadau

Mae polisi buddsoddi'r Awdurdod yn cael ei lywodraethu gan Gyfarwyddyd y Cynulliad Cenedlaethol, sy'n cael ei roi ar waith yn y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a gymeradwywyd gan yr Awdurdod ar 15 Rhagfyr 2003. Roedd y gweithgarwch buddsoddi yn ystod y flwyddyn yn cydymffurfio â'r strategaeth a gymeradwywyd, ac nid oedd yr Awdurdod wedi cael unrhyw drafferthion hylifedd.

Cafodd yr holl arian dros ben ei fuddsoddi ar y farchnad gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar ran yr Awdurdod Tân ac Achub. Balans y buddsoddiadau ar gyfartaledd am flwyddyn oedd £4,000,000. Balans y buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2006 oedd £4,690,000, o'i gymharu â £4,770,000 ar 31 Mawrth 2005.

Y gyllideb ar gyfer incwm buddsoddi am 2005-2006 oedd £120,000; a'r gwir incwm o fuddsoddiadau a gafwyd oedd £223,005. Y rheswm am y cynnydd sylweddol yn yr incwm a ddisgwyliwyd yw strategaeth fuddsoddi ddarbodus, cyfraddau llog uwch na'r flwyddyn flaenorol a pheth bargeinio blaenllaw.

Dangosyddion Darbodus a Materion Cydymffurfiaeth

7. Mae gofyn i'r Awdurdod, trwy'r Côd Darbodus, i adrodd ynghylch y gwir ddangosyddion darbodus wedi diwedd y flwyddyn. Mae Atodiad A yn rhoi rhestr o'r dangosyddion darbodus gorfodol. Mae rhai o'r dangosyddion hyn, naill ai'n rhoi trosolwg neu gyfyngiad ar weithgarwch y trysorlys, a dangosir y rheini ar y dudalen nesaf:

Dangosyddion Darbodus a Materion Cydymffurfiaeth
(parhad)

	31 Mawrth 2006 Gwir £'000	31 Mawrth 2006 Dangosydd Gwreiddiol £'000
Y sefyllfa o ran benthyca	8,513	9,335
Gofyniad Ariannu Cyfalaf	7,964	9,335

Mae'r Gofyniad Ariannu Cyfalaf yn dangos angen sylfaenol yr Awdurdod i fenthyca at ddiben cyfalaf, ac mae hyn yn fodd i fesur sefyllfa'r Awdurdod o ran dyledion, fel y gwelir uchod. Er mwyn sicrhau yn y cyfnod canolig mai benthyciadau'n net o fuddsoddiadau yn unig a wneir at ddibenion cyfalaf, ni ddylai benthyciadau, ac eithrio yn y tymor byr, fod yn uwch na'r Gofyniad ar gyfer 2005 - 2006 ynghyd â'r newidiadau disgwyliedig yn y Gofyniad ar gyfer 2006-2007 a 2007-2008. Mae'r tabl uchod yn tynnu sylw at y ffaith fod sefyllfa'r Awdurdod o ran benthyciadau net wedi mynd yn uwch na'r Gofyniad ar gyfer 2005-2006 oherwydd i wariant ar y Rhaglen Gyfalaf fod yn is nag a gyllidebwyd ar ei gyfer. Bydd y sefyllfa'n cael ei chywiro yn 2006-2007 gan y bydd angen rhagor o fenthyciadau i ariannu'r Rhaglen Gyfalaf.

Dangosyddion Darbodus a Materion Cydymffurfiaeth
(parhad)

	2005/06 **£'000**
Dangosydd Gwreiddiol – Terfyn a ganiateir	13,790
Dangosydd Gwreiddiol – Ffin Weithredol (*Operational Boundary*)	11,790
Y sefyllfa uchaf o ran benthyciadau yn ystod y flwyddyn	8,513
Y sefyllfa isaf o ran benthyciadau yn ystod y flwyddyn	7,113

Y Terfyn a Ganiateir yw'r "Terfyn Benthyca Fforddiadwy" sy'n angenrheidiol dan Adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r tabl yn dangos fod y Awdurdod, yn ystod 2005-2006, wedi cynnal ei fenthyca gros o fewn y Terfyn a Ganiateir.

Y Ffin Weithredol (*Operational Boundary*) yw'r sefyllfa a ddisgwylir o ran benthyciadau'r Awdurdod yn ystod y flwyddyn, ac mae'r cyfnodau pryd y mae'r wir sefyllfa naill ai yn is neu dros y Ffin yn dderbyniol yn ddibynnol ar beidio â mynd heibio'r Terfyn a Ganiateir.

Y Fframwaith Rheoleiddiol, Risg a Pherfformiad

8. Mae gweithgareddau rheoli trysorlys yr Awdurdod yn cael eu rheoleiddio gan amryw godau proffesiynol a statudau a cyfarwyddiadau proffesiynol:

- Deddf Llywodraeth Leol 2003 (y Ddeddf), sy'n darparu'r pwerau i fenthyca a buddsoddi yn ogystal â darparu rheolaethau a therfynau ar y gweithgaredd hwn
- Mae'r Ddeddf yn caniatáu i'r Cynulliad Cenedlaethol osod terfynau naill ar yr Awdurdod neu'n genedlaethol ar bob awdurdod lleol i gyfyngu ar y swm y gellir ei fenthyca (er na wnaed unrhyw gyfyngiadau yn 2005/06);
- Offeryn Statudol 3239 (W319) 2003, fel y'i diwygiwyd, yn datblygu'r rheolaethau a'r pwerau o fewn y Ddeddf;
- The OS yn mynnu bod yr Awdurdod yn ymgymryd ag unrhyw weithgaredd benthyca gydag ystyriaeth o God Darbodus y CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol;
- Mae'r OS hefyd yn mynnu bod yr Awdurdod yn gweithredu swyddogaeth gyffredinol y Trysorlys gydag ystyriaeth o God Ymarfer y CIPFA ar Reoli'r Trysorlys mewn Gwasanaethau Cyhoeddus;
- Dan y Ddeddf, mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi cyhoeddi Canllawiau Buddsoddi i strwythuro a rheoleiddio gweithgareddau buddsoddi yr Awdurdod.

Mae'r Awdurdod wedi cydymffurfio â phob un o'r gofynion statudol a rheoleiddio perthnasol uchod sy'n rhoi terfynau ar y lefel risg sy'n gysylltiedig â'i weithgarwch rheoli'r trysorlys. Yn arbennig, mae'r ffaith iddo fabwysiadu a gweithredu'r Cod darbodus a'r Cod Ymarfer ar Reoli'r Trysorlys yn golygu bod ei wariant cyfalaf yn ddarbodus, yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy, a bod ei arferion yn y trysorlys yn dangos ffordd risg isel o fynd ati.

9. Argymhellion

Argymhellir bod yr Aelodau yn:

i cymeradwyo'r gwir Ddangosyddion Darbodus am 2005-2006;

ii nodi'r wybodaeth am weithgarwch Rheoli'r Trysorlys am 2005 – 2006.

ATODIAD A

		2005/06 Gwir	**2005/06 Dangosydd Gwreiddiol**
1	Gwariant Cyfalaf	1,149,738	2,483,410
2	Gofyniad Ariannu Cyfalaf	7,693,962	9,335,000
3	Benthyca	8,513,428	9,335,000
4	Buddsoddiadau	4,690,000	4,770,000
5	Terfyn a Ganiateir	8,513,428	13,790,000
6	Ffin Weithredol	8,513,428	11,790,000
7	Cymhareb y Costau Ariannu i Lif Refeniw Net	2.61%	2.67%
8	Effaith Gynyddrannol Penderfyniadau Buddsoddiad Cyfalaf ar y Cyfraniadau oddi wrth yr Awdurdodau Cyfansoddol	28,169	60,843
9	Benthyciadau Cyfradd Llog Sefydlog fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	100%	55% - 100%
10	Benthyciadau Cyfradd Amrywiol fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	0%	0% - 45%
11	Strwythur Aeddfedu Benthyciadau Cyfradd Sefydlog		
	Dan 12 mis	6%	0% - 30%
	12 mis i 2 flynedd	12%	0% - 30%
	2 flynedd i 5 flynedd	19%	0% - 50%
	5 mlynedd i 10 mlynedd	12%	0% - 75%
	10 mlynedd a throsodd	51%	20% - 90%